

EBIB Biuletyn EBIB, nr 2 (156)/2015,
Programy i granty dla bibliotek – nowa perspektywa
Komunikat

Elżbieta Maruszczak
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie
ela.maruszczak@gmail.com

RPO — co to takiego i czy pomoże bibliotekom?

Słowa kluczowe: Regionalny Program Operacyjny; granty dla bibliotek;

Regionalne programy operacyjne¹ (RPO) dysponują środkami na dofinansowanie priorytetów regionalnych, które samorządowcy po konsultacjach społecznych uznali za najważniejsze dla regionu i które Komisja Europejska zatwierdziła po twardych negocjacjach. Każde województwo samodzielnie i na własnych zasadach określa priorytety, choć system jest podobny. Wsparcie mogą dostać projekty wybierane w konkursach albo w trybie pozakonkursowym (szczególnie ważne dla województwa). Tak było w poprzednim okresie programowania (lata 2007–2013) i zapewne będzie w obecnym (lata 2014–2020).

Właśnie kończy się realizacja starych RPO i jeszcze nie ogłoszono żadnego konkursu w ramach nowych programów. Aby do tego doszło, muszą zostać zatwierdzone nie tylko regionalne programy operacyjne, ale też dodatkowe towarzyszące im dokumenty, w tym uszczegółowienia RPO (opisy priorytetów) oraz regulaminy konkursów. Ogłoszenia planowanych terminów naboru wniosków można spodziewać się jeszcze przed zatwierdzeniem szczegółowego opisu priorytetów.

Czy biblioteki mają tu czego szukać?

Jedyna możliwa odpowiedź brzmi: tak. Szczególnie jeżeli biblioteczne plany są zgodne ze strategią rozwoju województwa i przyczynią się do wzrostu dobrobytu mieszkańców regionu.

W każdym województwie w ramach RPO znajdują się zapewne środki na rewitalizację, nowoczesne technologie, usługi publiczne i włączenie społeczne, choć mogą się różnie nazywać, np. rewitalizacja może znaleźć się w osi Infrastruktura dla kapitału ludzkiego, jak to jest w Wielkopolskim RPO albo w osi Obszary wymagające rewitalizacji, jak w RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Są to pola, na których biblioteki mają ogromne możliwości działania. Może zdarzyć się, tak jak w warmińsko-mazurskim, że nazwa priorytetu będzie się bezpośrednio odnosiła do kultury — Kultura i dziedzictwo. Bardzo istotne różnice mogą tkwić w szczegółowych zapisach w priorytetach.

---

¹ Serwis Programów Regionalnych [on-line], [dostęp 13.03.2015]. Dostępny w: <https://www.regionalne.gov.pl/>.

Warto wiedzieć, że np. w priorytecie inwestycyjnym 6c RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego) wsparcie nie będzie kierowane na budowę nowej infrastruktury kulturalnej. Nie wiemy jeszcze, jaka zostanie przyjęta definicja „nowej infrastruktury” w tym priorytecie. Może zdarzyć się, że wykluczy ona nie tylko budowę nowej infrastruktury, ale także modernizację dotychczasowej lub rozwój i modernizacja będą dopuszczalne. Biblioteki planujące rozwój swoich siedzib mogą szukać środków na takie inwestycje także w innych osiach, choć tam zadanie może być trudniejsze. Komisja Europejska oczekuje od nas kompleksowego rozwiązywania lokalnych i regionalnych problemów. W praktyce oznaczać to może tzw. wiązki projektów, z których każdy będzie naprawiał zidentyfikowaną trudną sytuację ze swojej strony, przyczyniając się jednocześnie do ważnego i w miarę kompletnego rozwoju regionu w danym obszarze zadań. Jeśli tych „uzdrowionych stron” będzie odpowiednio dużo — sytuacja w regionie ulegnie poprawie. Konieczne będzie znalezienie partnerów — innych instytucji, organizacji i przedsiębiorców, którzy razem z bibliotekami poszukają rozwiązań i przygotowują własne projekty. Konkretnie informacje będzie można poznać dopiero po ogłoszeniu szczegółowych RPO i regulaminów konkursów. Dla bibliotek jest to szansa rozwinięcia współpracy z innymi pomysłodawcami i uzyskania dofinansowania bibliotecznych projektów innych niż inwestycyjne.

Gdzie szukać informacji o RPO?

Informacji należy szukać w kilku strategicznych dla tematu serwisach, m.in. w:

- serwisie Regionalne Programy Operacyjne, na stronie: <https://www.regionalne.gov.pl/>², w zakładce „O programach” i dalej: „Zapoznaj się z prawem i dokumentami”,
- serwisach urzędów marszałkowskich poszczególnych województw, np. dla Warmii i Mazur na stronie: <http://portal.warmia.mazury.pl/pl/rozwoj-regionu/3826-program-zatwierdzony-mozna-dzialac>, a dla Wielkopolski na stronie: <http://www.wrpo.wielkopolskie.pl/index.php/perspektywa-2014-2020/dokumenty-regionalne/wrpo-2014>.

W podstawowych serwisach województw, wśród informacji o funduszach europejskich, znajdują się jeszcze dane dotyczące poprzednich RPO.

Można też skorzystać z mapy Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich znajdującej się na stronie: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/punkty/#/> i zapytać pracowników najbliższego punktu (tzw. PIF).

---

² Wszystkie odesłania do stron internetowych przedstawiają wersję aktualną w dn. 13.03.2015 r.

Terminy naboru wniosków

Ogłoszono już terminy naboru wniosków w województwie opolskim. Informacje o nich zamieszczone są na stronie: <https://www.regionalne.gov.pl/media/1222/harmonogram.pdf>. W 2015 r. nie zaplanowano w tym województwie konkursów w ramach działania „Ochrona dziedzictwa kulturowego i kultury”. W województwie lubuskim także ogłoszono już harmonogram naboru wniosków. Jest on dostępny na stronie: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/1320/HarmonogramnaborowwnioskowodofinansowaniewRPOLubuskie202023022015.pdf>. Na razie jest to wstępny harmonogram, należy zatem liczyć się z tym, że może ulec zmianie, a informacje w nim zawarte będą uzupełniane. Wiadomo już, że harmonogram dla województwa warmińsko-mazurskiego ma być ogłoszony w drugim kwartale 2015 r. Pierwszych konkursów można się spodziewać w sierpniu lub wrześniu 2015 r.

Przykłady projektów bibliotek lub dla bibliotek

Aby zachęcić do korzystania z RPO, warto przytoczyć przykłady projektów zrealizowanych ze środków RPO w różnych województwach w poprzednim okresie finansowania:

- Przebudowa i modernizacja istniejącej struktury zabytkowego budynku WBP w Olsztynie dla celów kultury: <http://www.wbp.olsztyn.pl/programy/przebudowa/>;
- Rozbudowa infrastruktury szerokopasmowego internetu i sieci PIAP-ów w Województwie Warmińsko-Mazurskim (projekt kluczowy — pomysł WBP w Olsztynie, realizacja Departament Społeczeństwa Informacyjnego): <http://piap.warmia.mazury.pl/>;
- Księgi i sztuka. Dziedzictwo po Edwardzie i Atanazym Raczyńskich (Biblioteka Raczyńskich): <http://www.bracz.edu.pl/ksiegiisztuka/index.htm>;
- Przebudowa i renowacja zabytkowego obiektu Muzeum Literackiego Henryka Sienkiewicza w Poznaniu (Biblioteka Raczyńskich): <http://tdcpolska.pl/realizacje/kultura/muzeum-henryka-sienkiewicza-w-poznaniu/>, <http://www.mapa.wrpo.wielkopolskie.pl/index.php/powiaty/details/1/2062>;
- Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (Uniwersytet Śląski): <http://rpo-promocja.slaskie.pl/strona.php?art1=1300088620>;
- Poprawa dostępności do zasobów Miejskiej Biblioteki Publicznej dla mieszkańców Włodawy: <http://um.wlodawa.eu/2-2/poprawa-dostepnosci-do-zasobow-miejskiej-biblioteki-publicznej-dla-mieszkanow-wlodawy/>.

Wymienione przykłady projektów przedstawiają szerokie spektrum działań, jakie podejmowały biblioteki w poprzednim okresie finansowania. Wśród nich znajdują się ogromne inwestycje związane z budową lub renowacją budynków, ale także związane z rozwojem

infrastruktury informatycznej, stworzeniem udogodnień dla osób niepełnosprawnych (np. opracowanie przewodników audio) oraz zachowaniem i promowaniem dziedzictwa kulturowego (np. w formie wystaw, e-wystaw).